

Resumen

El dictado musical como disciplina tiene más de un siglo de antigüedad pero, hasta la fecha, no ha habido estudios que arrojaran luz sobre sus orígenes y antecedentes en España. El presente trabajo tiene como objetivos: 1. Esclarecer la concepción que se tenía del dictado musical antes de su sistematización como disciplina por Albert Lavignac (1882) y Hugo Riemann (1889); y 2. Determinar qué cambios metodológicos introdujeron estas obras con respecto a la praxis anterior. Para ello: se ha establecido el origen del dictado musical en España en las enseñanzas regladas de música, y se han identificado, analizado y descrito las obras de solfeo y dictado musical relevantes en su constitución y desarrollo. Se han extraído los objetivos implícitos y explícitos de cada una de estas obras; se han descrito qué planteamientos teórico-musicales proponen, y se han analizado qué elementos de la música predominaban y cómo se abordaban. Con esta tesis se pretende hacer un seguimiento histórico del dictado musical, primera disciplina cuya finalidad se centra en la percepción consciente y explícita de la melodía. Las conclusiones obtenidas en esta tesis serán un pilar clave para el diseño y el desarrollo de herramientas y propuestas metodológicas relacionadas con las áreas de lenguaje musical y educación auditiva.

PALABRAS CLAVE: Dictado musical, solfeo, educación auditiva, conservatorio, Eslava, Lavignac, Riemann.

Resum

Origen, fonamentació i sistematització de l'educació auditiva a Espanya: Caracterització del dictat musical com a estratègia complementària al solfeig

El dictat musical com a disciplina té més d'un segle d'antiguitat però, fins avui, no hi ha hagut estudis que llançaren llum sobre els seus orígens i antecedents a Espanya. El present treball té com a objectius: 1. Esclarir la concepció que es tenia del dictat musical abans de la seua sistematització com a disciplina per Albert Lavignac (1882) i Hugo Riemann (1889); i 2. Determinar què canvis metodològics van introduir aquestes obres pel que fa a la praxi anterior. Per açò: s'ha establert l'origen del dictat musical a Espanya en els ensenyaments reglats de música, i s'han identificat, analitzat i descrit les obres de solfeig i dictat musical rellevants en la seua constitució i desenvolupament. S'han extret els objectius implícits i explícits de cadascuna d'aquestes obres; s'han descrit què plantejaments teòric-musicals proposen, i s'han analitzat què elements de la música predominaven i com s'abordaven. Amb aquesta tesi es pretén fer un seguiment històric del dictat musical, primera disciplina la finalitat de la qual se centra en la percepció conscient i explícita de la melodia. Les conclusions obtingudes en aquesta tesi seran un pilar clau per al disseny i el desenvolupament d'eines i propostes metodològiques relacionades amb les àrees de llenguatge musical i educació auditiva.

PARAULES CLAU: Dictat musical, solfeig, educació auditiva, conservatori, Eslava, Lavignac, Riemann.

Abstract

Origen, foundation and systematization of ear training in Spain:
Characterisation of music dictation as a complementary strategy to sol-fa

Music dictation as a discipline is over a century old but, to date, there has been no research that has shed light on its origins and background in Spain. The objective of this research is: 1. To clarify the idea behind music dictation prior to its systematization as a discipline by Albert Lavignac (1882) and Hugo Riemann (1889); and 2. To determine what methodology changes these works introduced regarding the previous practice. To this end, the origin of music dictation in Spain in official syllabuses of music pedagogy has been established and the works of sol-fa and music dictation relevant to its constitution and development have been identified, analysed and described.

For each of these works, the implicit and explicit objectives have been drawn. A description has been made of the theoretical-musical approaches they put forward and an analysis has been carried out of the predominant elements of music and their treatment. The aim of this thesis is to put music dictation into its historical perspective, whose purpose focuses on the conscious and explicit perception of the melody. The conclusions reached in this thesis should prove to be of fundamental importance in the design and development of methodological tools and proposals related to the fields of music theory and ear training.

KEYWORDS: Music dictation, sol-fa, ear training, conservatoire, Eslava, Lavignac, Riemann.

